

ИЛЯ ИЛФ, ЕВГЕНИЙ ПЕТРОВ РАЗГОВОРИ ПО ВРЕМЕ НА ЗАКУСКА

Превод от руски: Лиляна Минкова, Миряна Башева, 1979

chitanka.info

Семейството беше тричленно — таткото, майката и синът. Таткото беше открай бreme болшевик, майката — открай време домакиня, а синът беше открай време пионер с остригана глава и дванадесетгодишен жизнен опит.

На пръв поглед всичко беше наред.

И въпреки това, всяка сутрин на закуска ставаха семейни скандали.

Обикновено разговорът подхващаше таткото.

— Е, какво ново в класа? — питаше той.

— Не в класа^[1], а в групата — отговаряше синът. — Колко пъти съм ти обяснявал, татко, че класа е реакционно-феодално понятие.

— Добре, добре. Нека да е групата. Та какво учихте в групата?

— Ние не учим, а разработваме. Време е, струва ми се, да го разбереш.

— Хубаво де, та какво разработвахте?

— Разработвахме въпросите за въздействието на ласалианството върху зараждането на реформизма.

— Я виж ти! На ласалианството, значи!! Ами задачи решавахте ли?

— Решавахме.

— Е, виж, за това — браво! Ами какви задачи решавахте? Мъчни, нали?

— Не, не много. Задачите на материалистическата философия в светлината на задачите, поставени от втората сесия на Комунистическата академия съвместно с Пленума на дружеството на аграрниците-марксисти.

Таткото отмести чашата с чая, избърса си очилата с пеша на сакото и изглежда внимателно своя син. Бе тъй, като го гледа човек — нищо му няма. Момче като момче.

— Ами по руски език какво учих... тоест какво разработвате сега?

— Последния час четохме колективно поемата „За косъм конски ний да вдигнем глас“.

— За кончетата ли? — попита обнадежден таткото. — „Що цвилиш, ти конче буйно, що си клюмнало глава?“

— За конския косъм — сухо повтори синът. — Нима не си чувал тази поема?

*Хей, дечица, да вървим —
кон в полето ще ловим!
Лей се, песен! Глас, тръби!
Ценни косми наскуби!*

— За пръв път чувам такава... м-м-м... странна поема — каза бащата. — Кой е авторът?

— Аркадий Паравой.

— Някое момченце трябва да е? От вашата група?

— Какво ти момченце!... Срамота е, татко! Уж си стар болшевик, а не познаваш творчеството на Паравой! Той е известен поет. Тия дни писахме даже съчинение на тема „Въздействието на творчеството на Паравой върху западната литература“.

— А на тебе не ти ли се струва — предпазливо попита таткото, — че в творчеството на този другар Паравой има твърде малко поетическо чувство?

— Защо да е малко? Достатъчно добре са изтъкнати проблемите за събирането на ненужните на коня косми и използването им в производството на дюшеци.

— Ненужни ли?

— Абсолютно ненужни!

— Ами конски уши не се ли каните да събирате? — развика се с разтреперан глас таткото.

— Яжте, яжте — каза примирително майката. — Непрекъснато спорят.

Таткото дълго сумтя, като свиваше рамене и гневно си мърмореше нещо под нос. После събра сили и запристъпва отново към загадъчното дете.

— Ами как си почивате, как се веселите? Какви ви бяха развлеченията напоследък?

— Не сме се развличали. Нямахме време.

— Че какво правихте?

— Борихме се.

Таткото се оживи.

— Виж, това ми харесва. Спомням си, като дете, и аз се бях увлякъл. Въртене под ръка, въртене около главата, двоен нелсън. Това е

много полезно. Чудесно нещо е френската борба!

— Защо френска?

— Ами каква?

— Най-обикновена борба. Принципна.

— Но срещу кого се борихте? — попита с отмалял глас таткото.

— С лебедевщината.

— Това пък какво е? Кой е този Лебедев?

— Едно момче от нашите.

— Сигурно не мирува? Някой палавник, а?

— Поведението му е ужасно, татко! Той повтори цяла редица грешки на Деборин при оценката на махизма, махаевщината и механицизма.

— Това е някакъв кошмар!

— Разбира се, че е кошмар. От две седмици само с това се занимаваме. Всички сили отдаваме на борбата. Вчера имаме политическа бойна тревога.

Таткото се хвана за главата.

— Но колко е годишен?

— Кой, Лебедев ли? Хич не е млад. Трябва да наближава осемте.

— Детето е на осем години и вие се борите с него?

— А ти какво искаш? Да проявим опортюнизъм? Да замажем въпроса?

Таткото грабна с разтреперани ръце чантата си и като събори по пътя си един стол, изтича на улицата. Неуязвимото момче снизходително се усмихна и извика подире му:

— И това ми било стар болшевик!

Един ден нещастният татко разгърна вестника и нададе тържествуващ вик. Майката трепна. Синът беше вперил засрамено очи в чашата си. Той вече беше чел постановлението на ЦК за училището. Ушите му бяха розови и прозрачни като на питомно зайче.

— Е — каза таткото със странна усмивка, — та какво ще става сега, ученико от четвърти клас, Ситников Николай?

Синът мълчеше.

— Какво проработихте колективно вчера?

Синът продължаваше да мълчи.

— Изкоренихте ли най-сетне лебедевщината, млади непримирими правоверници?

Мълчание.

— Онова нещастно момченце призна ли си най-сетне свръхдеборинските грешки? Да, ами то в кой клас е?

— В нулевата група.

— Не в нулевата група, а в подготвителния клас! — избоботи бащата. — Време е да го знаеш!

Синът мълчеше.

— Вчера четох, че онзи вашият Аркадий, Паровозов ли му беше презимето, не са го приели в Съюза на писателите. Как го беше казал? „Хей, дечица, ходом марш — конски изскубни опаш!“

— „Ценни косми наскуби“ — прошепна умоляващо момчето.

— Да, да, с една дума — „Лей се, вей се, конска песен, ти!“. Аз всичко помня. И това оказвало влияние върху световната литература, така ли?

— Н-не знам.

— Не знаеш? Не дъвчи, когато говориш с учител! Кой е написал „Мъртви души“? И това ли не знаеш? Гогол я е написал. Гогол.

— Той е докрай разложен и реакционно настроен дребен мистик... — радостно закаканиза момчето.

— Две минус! — отсече отмъстително таткото. — Трябва да четеш Гогол, трябва да изучаваш Гогол, а с проработване ще се занимаваш в Комунистическата академия след десет години. Я ми разкажете, Николай Ситников, за Нюйорк.

— Там по-рязко откъдето и да било — запя Коля — се проявяват капиталистическите противоре...

— Това и аз го зная. Ти ми кажи: на брега на кой океан е разположен Нюйорк?

Синът мълчеше.

— Какво население има?

— Не зная.

— Къде е река Ориноко?

— Не зная.

— Коя е била Екатерина Втора?

— Продукт.

— Как така продукт?

— Ей сега ще си спомня. Разработвали сме го... А, да! Продукт на епохата на нарастващото влияние на търговския капи...

— Ти кажи: каква е била? Каква длъжност е заемала?

— Това не сме го разработвали.

— А, така ли? Ами кои са признаците за делимост на три?

— Хайде, яжте — каза жалостивата майка. — Край нямат тия техни спорове.

— Не, нека първо ми каже какво е полуостров! — горещеше се таткото. — Нека ми каже какво е Куро-Сиво? Нека ми каже що за продукт е бил Хенрих Птицеловеца?

Загадъчното момче скочи от стола си, напъха с треперещи ръце в джоба прашката и избяга навън.

— Двойкаджия! — крещеше подире му щастливият баща. — Всичко ще кажа на директора!

Той най-сетне се беше реванширал.

[1] На руски думите клас(училищен) и класа са от мъжки род. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.